

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019/2022
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	GERIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE
Kod przedmiotu*	NZOS-GiPg
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych , Instytut Nauk o Zdrowiu,
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, V semestr
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr n. med. Barbara Gugąła
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. Barbara Gugąła Zajęcia praktyczne- pracownicy Instytutu Nauko o Zdrowiu posiadający kierunkowy dyplom zawodowy Praktyki zawodowe - osoby pracujące na stanowisku pielęgniarki (kryterium doboru opiekuna praktyk zawodowych z ramienia zakładu pracy w poszczególnych jednostkach, gdzie realizowana jest praktyka zawodowa zgodnie z ustaleniami).

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw. Aud.	Konw.	Lab./ Lab CSM	Sem.	ZP/ ZP CSM	PZ	Samok.	Liczba pkt. ECTS
V	25	10		0/5		75/5	80	25	8

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii i patologii Podstawy Pielęgniarstwa Farmakologia Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
---

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przekazanie studentom niezbędnej wiedzy dotyczącej specyfiki wieku starczego, procesu starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym, zasad sprawowania opieki nad osobami starszymi, pielęgnowania osób w wieku geriatrycznym.
C2	Przygotowanie studenta do zadań z zakresu samodzielnego diagnozowania, planowania, realizacji i oceny sytuacji osób starszych w środowisku zamieszkania, instytucji opiekuńczej oraz w warunkach szpitalnych.
C3	Samodzielnego planowania i organizowania opieki pielęgniarstwa nad osobami starszymi niezależnie od sytuacji zdrowotnej i miejsca pobytu podopiecznego.
C4	Opracowywania programów edukacji zdrowotnej, poradnictwa w zakresie samo opieki dla osób starszych.
C5	Kształtowanie samodzielnej i twórczej postawy studenta w kierunku podejmowania działań promujących zdrowie.
C6	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za działania podejmowane na rzecz zdrowia podopiecznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów
	Student zna i rozumie:	
EK_01	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	D.W2
EK_02	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym,	D.W3
EK_03	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	D.W4
EK_04	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7
EK_05	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D.W9
EK_06	zasady organizacji opieki specjalistycznej geriatrycznej	D.W10
EK_07	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	D.W11
EK_08	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	D.W12

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Student potrafi:		
EK_09	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1
EK_10	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2
EK_11	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22
Student jest gotów:		
EK_12	kierować się dobrem pacjenta, szanować godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazywać zrozumienie dla różnic światopoglądowych i	K_K01
EK_13	przestrzegać praw pacjenta ;	K_K02
EK_14	samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegać wartości i powinności moralne w opiece nad pacjentem;	K_K03
EK_15	ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
EK_16	zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
EK_17	przewidywać i uwzględniać czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta;	K_K06

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne	Geriatrya – Klinika
1.	Demografia starzenia i jej uwarunkowania.
2.	Wprowadzenie do gerontologii. Starzenie fizjologiczne, patologiczne. Teorie starzenia się człowieka
3.	System opieki geriatrycznej w Polsce , COG
4.	Funkcjonalna ocena pacjenta geriatrycznego jako podstawa zespołowej oceny geriatrycznej – instrumenty oceny.
5.	Odmienność przebiegu chorób układu pokarmowego u osób starszych
6.	Odrębności przebiegu chorób układu nerwowego- choroba Parkinsona i choroby naczyniowe.
7.	Choroby narządu ruchu –osteoporoza, choroby zwyrodnieniowe i zapalne.
8.	Odrębności przebiegu chorób układu moczowego - zakażenia, odwodnienie, nietrzymanie moczu. stolca.
9.	Schorzenia układu oddechowego w starości.
10.	Odrębności przebiegu chorób układu krążenia.
11.	Schorzenia cywilizacyjne wieku geriatrycznego
12.	Farmakoterapia wieku podeszłego i zespół jatrogenny.
Pielęgniarstwo geriatryczne	
1.	Sytuacja zdrowotna osób starszych w Polsce
2.	Zindywidualizowana opieka pielęgniarska, specyfika pielęgniarstwa geriatrycznego
3.	Wybrane modele opieki geriatrycznej na świecie
4.	Potrzeby ludzi starszych i źródła problemów zdrowotnych
5.	Środowiskowe aspekty starzenia. Problemy psychospołeczne
6.	Wielkie zespoły geriatryczne- upadki i zaburzenia lokomocji.
8.	Opieka pielęgniarska nad chorym z otępieniem.

9. Postępowanie pielęgniarki w wybranych problemach geriatrycznych (depresja, demencja, zaburzenia słuchu, wzroku)
10. Formy aktywizacji osób w starszym wieku

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie problemów terapeutyczno-pielęgnacyjnych pacjentów w starszym wieku na wybranych przykładach scenariuszy. 2. Plan poradnictwa w samoopiece pacjenta w starszym wieku na wybranych przykładach scenariuszy opiekuna, rodziny   -Postępowanie pielęgnacyjno-lecznicze u chorych z nietrzymaniem moczu i stolca.   -Udział pielęgniarki w edukacji chorego z cukrzycą w starszym wieku. Profilaktyka wtórnych powikłań cukrzycy u osób starszych.   -Problemy pielęgnacyjno - lecznicze chorych z demencją, delirium. Rola i zadania pielęgniarki w sprawowaniu opieki nad chorym.   -Rola pielęgniarki w edukacji osób starszych z problemami zaparc.   -Zawroty głowy, zaburzenia równowagi – postępowanie pielęgnacyjno-lecznicze. 3. Jakość życia osób w podeszłym wieku. 4. Komunikowanie się pielęgniarki z osobą starszą. Zasady opieki nad osobą starszą. 5. Znaczenie aktywności fizycznej w utrzymaniu stanu zdrowia i leczeniu chorych przewlekle. 6. Metody oceny stanu odżywienia osób starszych – problem niedożywienia kaloryczno-białkowego.
Ćwiczenia w grupach laboratoryjnych w CSM
Przeprowadzenie Całościowej Oceny Geriatrycznej na pacjencie standaryzowanym, postawienie diagnozy, problemów pielęgniarstwa, działań zgodnie z kompetencjami pielęgniarki zmierzających do rozwiązania problemu
Zajęcia praktyczne
<ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika pielęgnowania pacjenta w starszym wieku. Przyjęcie chorego w oddział. Udział pielęgniarki w adaptacji chorego do warunków szpitalnych. Odrębności wieku podeszłego. 2. Kompleksowa ocena geriatryczna. Ocena stanu sprawności funkcjonalnej pacjenta w starszym wieku w praktyce pielęgniarstwa za pomocą stosowanych kwestionariuszowych narzędzi oceny w oddziale. 3. Metody oceny stanu odżywienia osób starszych. 4. Problemy farmakoterapii u osób starszych. 5. Opieka pielęgniarstwa nad chorym z otępieniem. 6. Postępowanie pielęgniarstwa wobec chorego z nietrzymaniem moczu i stolca. 7. Opieka pielęgniarstwa nad chorym z cukrzycą. Zasady edukacji osób w starszym wieku. 8. Problemy kardiologiczne u osób starszych –zasady opieki nad chorym.
Zajęcia praktyczne w CSM
Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki w różnych stanach chorobowych na pacjencie standaryzowanym
Praktyki zawodowe
<ol style="list-style-type: none"> 1. Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie osoby starszej w domu 2. Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie osoby starszej w Domu Dziennego Pobytu 3. Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie człowieka w wieku geriatrycznym unieruchomionego 4. w łóżku. 5. Przygotowanie rodziny do opieki nad osobą starszą.
Samokształcenie
Przygotowanie planu i materiałów do poradnictwa i edukacji zdrowotnej na wybrany temat dotyczący z samoopieki osób starszych (samodzielne działania podejmowane na rzecz własnego zdrowia tj. zdrowy tryb życia, samoobserwacja, przestrzeganie zaleceń lekarskich) i opieką geriatryczną (prezentacja multimedialna).

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, konwersatoryjny

Ćwiczenia: pacjent symulowany, metody sytuacyjne, dyskusja dydaktyczna,

Zajęcia praktyczne: ćwiczenia praktyczne, pokaz, instruktaż

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ZP, PZ, sam.)
D.W2., D.W3., D.W4., D.W7., D.W9., D.W10. D.W11., D.W12.,	Kolokwium	W
D.W2., D.W3., D.W4., D.W7., D.W9., D.W10. D.W11., D.W12.,	Kolokwium	ĆW
D.U1.	Obserwacja w trakcie zajęć, studium przypadku, prawidłowe wykonanie zadania	Lab. CSM
D.U2.	Obserwacja w trakcie zajęć, studium przypadku, prawidłowe wykonanie zadania	ZP - CSM
D.U1., D.U2., D.U22., K_K01.,K_K02.,K_K03., K_K04.,K_K05.,K_K06.,	Obserwacja w trakcie zajęć, studium przypadku	ZP
D.U1., D.U2., D.U22., K_K01.,K_K02., K_K03., K_K04.,K_K05.,K_K06.,	Obserwacja w trakcie zajęć, studium przypadku	PZ
D.W2., D.W9., D.W11., D.U2.,	referat, prezentacja multimedialna	Samok.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład

Student jest zobowiązany do systematycznego uczestnictwa w zajęciach wykładowych oraz zaliczenia pisemnego kolokwium końcowego .Kolokwium końcowe odbywa się w formie testu jednokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się realizowanego w ramach ćwiczeń. Kryteria oceny:

5,0 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%

4,0 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%

3,5 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na ćwiczeniach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnego kolokwium końcowego .Kolokwium końcowe odbywa się w formie testu jednokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się realizowanego w ramach ćwiczeń.

Kryteria oceny:

- 5,0 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%
- 4,5 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%
- 4,0 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%
- 3,5 –student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%
- 3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

Ćwiczenia w grupach laboratoryjnych w CSM–zasady i szczegółowe warunki zaliczenia określono w karcie monitorowania efektów kształcenia na zajęciach praktycznych w Centrum Symulacji Medycznych

Zajęcia praktyczne

Zasady i szczegółowe warunki zaliczenia określono w dzienniczku szkolenia praktycznego dla danego cyklu kształcenia (I stopień) 2019 – 2022,

Zajęcia praktyczne w CSM–zasady i szczegółowe warunki zaliczenia określono w dzienniczku szkolenia praktycznego dla danego cyklu kształcenia 2019 – 2022,

Praktyki zawodowe

Zasady i szczegółowe warunki zaliczenia określono w dzienniczku szkolenia praktycznego dla danego cyklu kształcenia (I stopień) 2019 – 2022,

Samokształcenie:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu samodzielnie przygotowanego przez studenta.

Kryteria oceny:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematyki z zakresu realizowanego przedmiotu, potwierdzających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się : 0-6 pkt.,
- klarowność opracowania tekstu – poprawna terminologia i język : 0-3 pkt.,
- prawidłowy układ tekstu : 0-3 pkt.,
- właściwy dobór literatury polskiej i zagranicznej: 0-3pkt.

Zaliczenie: Max: 15 pkt; Min. 9 pkt (60%); < 9pkt- brak zaliczenia

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie **pisemnego egzaminu końcowego w formie testu jednokrotnego wyboru**

Czas trwania egzaminu **45 minut**

Liczba pytań egzaminacyjnych zamkniętych (jednokrotnego wyboru) – **45**

Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na **60%** pytań egzaminacyjnych

Punktacja – za każde pytanie **1 punkt max: 45 pkt min: 27pkt**

< 26 pkt niedostateczny (2,0)

27-30	dostateczny (3,0)	60%-68%
31-33	dość dobry (3,5)	69%-75%
34-36	dobry (4,0)	76% -82%
37 – 40	ponad dobry (4,5)	83 % -90%
41– 45	bardzo dobry (5,0)	91 %-100%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	225
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	80
zasady i formy odbywania praktyk	<p>-praktyki zawodowe odbywają się w semestrach od II – VI</p> <p>- praktyki zawodowe są organizowane tak aby zdobywanie umiejętności praktycznych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej wierności (w pracowniach umiejętności pielęgniarских)</p> <p>- student może przystąpić do realizacji praktyk zawodowych po odbyciu zajęć praktycznych w przedmiotowym zakresie</p> <p>- zasady szczegółowe odbywania praktyk zawarte są w Regulaminie Kształcenia Praktycznego Instytutu Nauk o Zdrowiu.</p> <p>W czasie realizacji praktyk zawodowych prowadzona jest odrębna dokumentacja dydaktyczna dla każdego przedmiotu. Dokumentację dotyczącą praktyk stanowiącą podstawę zaliczenia praktyk stanowi „dziennik kształcenia praktycznego” z zaliczeniem wszystkich planowanych efektów uczenia się z danego przedmiotu (studia I stopnia).</p> <p>Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk programowych przewidzianych w planie studiów. Rozpoczęcie realizacji praktyk zawodowych jest możliwe dopiero po zakończeniu realizacji zajęć praktycznych z przedmiotu. Student może realizować praktyki w trakcie trwania roku akademickiego zgodnie z planem praktyk ustalonym przez Koordynatora praktyk zawodowych.</p> <p>Praktyki zawodowe realizowane są na stanowisku pielęgniarki ZOL i DPS, praktyka opieki domowej</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Wieczorowska-Tobis K., i wsp.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne : podręcznik dla studiów medycznych Wyd. 1, dodr. - Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
2. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018.
3. Geriatria : wybrane zagadnienia / red. Krzysztof Galus ; [aut.: Maria Barcikowska et al.]. - Wyd. 1, dodr. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Stany nagłe : geriatria / pod redakcją naukową Katarzyny Broczek i Krzysztofa Jankowskiego ; [autorzy: Anna Basińska-Szafrańska et al.]. Medical Tribune Polska, Warszawa 2018.
2. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A.: Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Wydawnictwo Via Medica, Gdańsk 2006.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej